

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

Printimisekoht: Tallinn, Kesklinna
raamatukogu.

SP
1929

Komisjonikontor

Tartus, Riia tän. 55, telefon 2-97.

Avatud 10—2 ja 4—5.

Tuletõrje Liidu ülesandel müüa:

Liidu- ja teenistumärke, mütsimärke,
mundrinööpe, signaalpasunad, kiivrite
embleeme ja rosette, adjutandi paelu.

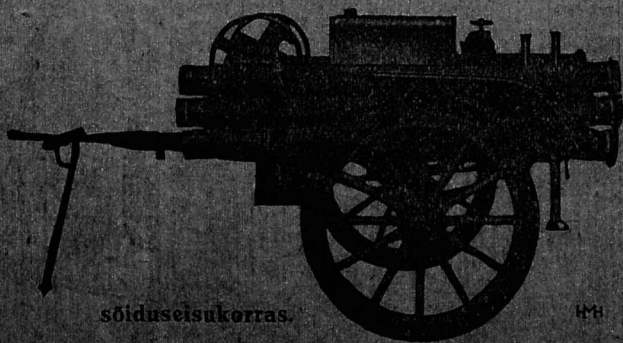
Käsipritse

mitmesuguses suuruses on liidu
laos saada hinnaga:

Kr. 300.—, 400.—, 500.— ja 600.—

tükk ühes vastava imev- ja välja-
viske voolikutega.

Väike jõuprits.

sõiduseisukorras.

1111

veeandmine minutis 450/600 ltr.
mootor 8 h.-j.
veeja ulatus 40 mtr.
veeja kõrgus 25 „
kaal 7 puuda

**EESTI OLUDELE
KÕIGE KOHASEM!**

Tulekustutus-
riistade tehas

O.-ü. MEYER-HAGEN

Hagen i. W.,
Saksamaal.

Korrespondent Eestis: **E. LUKASCHEVICZ, Tallinnas**

Toompühistee 17-a, krt. 12. Kõneleht 16-53.

Auto-, mootor- ja käsipritsid, auto- ja teised redelid ning kõik muud tule-
kustulusriistad ja tarbeasjad.

HINNAKIRJAD JA TEHNILINE NÕUANNE MAKSUTA.

TULETÖRJE TEATED

Kuukiri.

Toimetus ja talitus Tallinnas, Pikk t. nr. 43.

Tel. 579. Äritunnid k. 1/29 h. — k. 4 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijaille, kes tellimishinna ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrjeliit.

Kuulutuste hind (krooni).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane väliskülj ja teksti keskel	45	23	12	6
Kaane sisekülgedel	37	19	10	5
Teksti järele . .	30	15	8	4

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3—5 korda 5%
6—11 korda 15%, ja 12 korda 25%.

Nr. 1 (48).

JAANUAR 1929.

7. aastakäik.

Sisust: Uueks tööaastaks. — Vabatahtliku tuletõrje siht, korraldus ja sisemine elu. — Magajate mälestuseks. — J. Tõnissonile kõrgem hoolsusmärk. — Uuele aastale vastu minnes. — Rahvusvaheline tuletõrjajate võistlus. — Madriidi teatripõlemise järele. — Korstnate asetamisest. — Eestis 398 tuletõrjet. — Kroonika. — Pildid.

Uueks tööaastaks.

Kus inimesi köidavad sõpruse ehk poolehoiu sidemed, seal töötavad nad ennastsalgavalt ja püsivalt. On ohvrimeelsed. Ei mõtle tasusaamisele. Painutavad end maksvale distsipliinile mitte aina väliselt, vaid, et saavutada tulemusi töös, ka sisemiselt, teadlikud olles, et sellest oleneb edu. Olen veendunud, et see maksab kõigepealt tuletõrje töös. Ei ükski väline ehk pealesunnitud distsipliin ei suuda tuletõrjajaid tegutsema panna hoo ja innuga, kui puudub meeskondades omavaheline soe side, mis toeb vastastikusele lugupidamisele ja sõprusele.

Edendage seda kõige jõuga, küllap siis sigineb ajajooksul kõikumata üksmeel. Ja see oleks suur võit — meie jõud ja tugevus.

Uut tegevuseaastat alates püüdkem kõik sinna poole!

A. Punga,
Tuletõrjeliidu esimees.

Vabatahtliku tuletõrje siht, korraldus ja sisemine elu.

Vabatahtliku tuletõrje liikumine on meil ligi 70 aastat vana. Selle aja jooksul on liikumine teatud traditsioonid omanud ja väärtused kristalliseerinud. Kuigi meile küllalt selge on vabatahtliku tuletõrje siht ja tema korraldus ning meile lihasse ja luusse on kasvanud selles organisatsioonis tuksuv sisemine elu, pole siiski ülearune mõne sõnaga nimetatud küsimuste juures peatuda ja väikest ülevaadet pakkuda.

Tuletõrjeühingud kuuluvad meil seltskondlise eneseavalduse ja -korralduse esimeste teerajajate hulka ja on

etendanud väga tähtsat osa rahva seltskondlikus kasvatuses. Vabatahtlikku tuletõrjet koondavad ja juhivad järgmised kolm põhimõtet:

1. armastus, mis alati valmis on aitama;

2. kohusetruudus on jõud, mis tiivustab;

3. tõsine seltsimehelikus on side, mis meid ühendab.

Tuletõrje ülesandeks on loodud väärtuste hoidmine, kui neid tuli, vesi ehk mõni muu element ähvardab. Et ühekülgst ära hoida, peame tuletõrje-

asjandusele ka sisu andma, et laialistesse hulkadesse tungida ja laialiste hulkade peale mõjuda. Tuletõrje-asjandus peab rahva-asjaks muutuma, peab sügavalt rahvasse tungima. Et see sünniks, seks on tarvis elavat tegevust. Mitte häbelikult ja kohmetult seista, kui võidakse kindel olla oma võimete ja tähtsuse peale. Kuidagi ei sobi vaikne tagasihoidlikkus mesilaste peres. Avameelselt ja mehiselt ütleme, et meie töömehed, juhid ja kaasatundjad oleme; teadlikud oma vastutuses, et suudame tuletõrje korraldust selle määrani arendada, nagu seda võimaldab ja nõuab kohalik olukord ja seks majandusline seisukord alust annab. Avalikku sõna palutagu ametivõimude, asutuste ja teiste ees meie püüdeid vääriliselt hinnata ja oma toetusega meie loomisrõõmu suurendada.

Tuletõrjeasjanduse tõstmine seisab ajakohaste abinõude muretsemises ja tuletõrjajate tublis ettevalmistuses tuletõrjeasjanduses üldse ja nende abinõude kavakindlaks kasutamiseks. Tarviliste abinõude muretsemises võib loota ka abi peale omavalitsustelt ja seltskonnalt.

Mida aitab aga parim varustus, kui puudub vaimustus ja tublidus? On tarvis nii juhtide kui meeskonna hea ettevalmistust ja teadmiste täiendamine. Mida paremad ja tehniliselt täielikumad meie abinõud, seda enam nõuavad nad hoolitsemist ja hoidmist. Peale selle nõuavad nad, et vastav meeskond kõiki üksikasju tunneks. Järjelikult peab igal mehel jaoskonnas tuletõrje üldisest ja erilisest tegevusest sarnased teadmised olema, et tema kohta võiks öelda: õppinud tuletõrjuja. Selle juures peab iga mees teadma, et tema on ainult väike osa selles suures mehanismis, mida nimetame tuletõrjeks, väike, kuid siiski niivõrd tähtis osa, et tema pärast mehanismi töös takistusi ei tuleks. Igaüks meist peab teadma, et ta vaimlises ja kehalises täienemises, tiivustatud truudusest ja vaimust, ainult siis tagajärgi saavutab, kui öla öla kõrval oma kaasvõitlejaga võitleb oma ühingu hea nime ja tuletõrjeasjanduse üldise tõusu eest. Ühingu meeskonna kasvatamiseks ja õpetamiseks selles sihis on vaja juhte, kes ise tubli kasvatusena, laialiste teadmistega teoorias ja praktikas ja piirita armastusega suhtuvad tuletõrjele. Juhid on meeskonna õpetajad, kes suudavad

oma meeskonna võitlusrühmaks luua, mille iga liige oma parema välja paneb üldsuse heaks.

Ja millist teed peame meie minema ja milliseid abinõusid tarvitama, et igalpool äratada ja kasvatada arusaamist oma tegevusele?

Esimesel kohal on armastus, mis alati valmis on aitama. Eriliseks omaduseks vabatahtlikkudel aitajatel on ligemisearmastus. Kas on midagi kõrgemat, ülmat, ilusamat, kui kaasinimesi häda ajal aidata, nende elu ja vara kaitsta? Olgu see vahva sõdur, kes haavatud kaasvõitleja tuleliinilt päästis, ehk olgu see haigeravitseja, kes hellalt haige eest hoolitseb, ehk olgu see vapper tuletõrjuja, kes hädaohus oleva inimese tulest ja suitsust päästab —, kuid ikka on see kehastunud ohvrimeelne armastus, kes oma Mina tahaplaanile lükkab, kes välist kiitust ei ihalda, vaid parimat tasu leiab teadmises, et ta — teistele head teeb. Lühidalt — tegusid ilma suurte ja rohkete sõnadeta, mitte au ja tänu peale mõelda!

Edasi peab maksvusele pääsma kohusetruudus, kui jõud, mis tiivustab. Igaüks, kes tuletõrjesse astub ja vabatahtlikult alistub üldsusele, tõendab, et ta vaba mees on. Tõeline vabadus ei avaldu mitte valitsemises, vaid vabatahtlikus üldsuse teenimises. Seks läheb palju enesekasvatust vaja, et igapäevase töö, rühkimise ja murede järele ometi täpselt harjutustele ilmuda, rõõmsalt ja hea meelega kõike teha, mis nõutakse. Veel enamgi — kui kõlab signal ja peab katkestama rahuliku magamise, tõttab igaüks õnnetuskohale, kus igalühel oma vaimlisele ja kehalisele võimele vastav ülesanne täita. See on tähtsuseta, millise tuletõrje abinõuga keegi tegev, sest igal pool on nõuetav täpne ja südametunnistuse järele kohuste täitmine, kui kõik õnnestuma peab. Eriti tänapäeva noorsugu vajab seda raudset käsku, kui ta tahab kasvada tubliks kodanikuks.

Võimlemine, mängimine ja rändamine on tõesti kiiduväärt toimingud, mis keha karastavad, selle kõrval veel vabatahtlikult alistuda „peab“ alla ja siin aega, jõudu ja, kui tarvis, ka tervist ning elu kaalule panna üldsuse kasuks, see on — ometi kõrgeim, see on ohvrimeel, see on tõsise Eesti mehe tegu.

Tõsine seltsimehelikus on side, mis meid ühendab. Seltsimehelikus kõnes, töös, vabadel tundidel — on inimeste keskel, kel ühised sihid taotleda ja seks ühinenud. Meie tahame ühiskonna luua, kes kindlas koostöös suurt ja head loob. Meie peame kaotama kulsete, poliitilise meelsuse ja majandusliste lahkuminekute vahed. Alati peame ühendava, mitte kunagi aga lahutava nähtuse peale tähendama. Sõnas seltsimees ning seltsimehelikus tegevuses peitub sügav mõte. Selles ühenduses avaldub täiel määral pühalik inimsus. Mida väline surve luua ei saa, seda loob tõeline seltsimehelikus sisemiselt. See tiivustab, seob vastamisi. Pealiskaudse seltsimehelikuse asemele peab astuma sise- mine seltsimehelikus. See ei avaldu

mitte sina'-tamises ega ühtlases rieta- mises, vaid ainult vastastikkuses aus- tamises ja hingelises siduvuses. Seda seltsimehelikust püüame saavutada ja kasvatada. Ta peab avalduma raskes töös, kui üksikeid aidatakse. Ta peab tõestuma vabadel tundidel ja igale sihi seadma, millest üle ei tohi astuda au ja hea nime pärast. Ta peab meid tiivus- tama võitluses sihi taotlemiseks ja siduma inimesed ja vennaarmastuses. Ta peab meist looma tuletõrjujad, nagu neid tarvitab kodumaal!

Kui juhid selles mõttes töötavad ja vanu seltsimehi väärikselt austame, siis jäävad nad meie ridadesse kauaks, siis kasvab ka noorem põlv samas vaimus ning — uued jõud vanas vaimus on tuleviku kandjad.

Määrus tuletõrjevalve kohta nõuab täiendamist.

Madridi teatri põlemisel möödunud aasta sügisel kaotasid oma elu 80 inimest ja said vigastatud raskelt 60 ja kergemalt 140 inimest ja ainult see- pärast — nagu juurdlusel selgunud —, et tähendatud etendusel puudus tuletõrje valve, kes oleks tule kohe tema algusel kustutanud ja rahvast rahustanud. Tule- tõrje puudus etendusel, sest teatri juha- tus ei olnud etendust registreerinud, soovides seega pääseda väiksest tasu maksust tuletõrjele.

Ra meil, Eestis, vaadatakse tuletõrje- valve peale teatrites, kinodes ja teistel pidudel kui üleliigse kulu peale ja püü- takse igapidi sellest kulust mööda hiilida.

Pea igalpool kurdavad tuletõrje-juhid, et neile ei anta teada pidude korralda- misest, vahest saavad nad seda teada juhusliselt (lugedes väljapandud kuulu- tusi), vahest ei tea nad midagi ja see-

pärast on neil võimatu korralikult tule tõrje-valvet määrata.

Siseministri sundmääruse põhjal 9. okt. 1925 a. (v. R. T. 181/182 — 1925 a.) peavad linna ja maavalitsused kindlaks määrama kohad, kus etendustel tule- tõrjevalve peab olema, ja etenduste korraldajad peavad paluma sinna valvet saata. Kahjuks pole see määrus veel täitmist leidnud mõnes linnas ja ühes suures maakonnas. Peale seda pole määruses äratähendatud, millal s. o. mitu tundi enne etendust peavad pidu korraldajad tuletõrjejuhile teatama pidu korraldamisest. Võiks korraldus teha, et vastavad politsei esitajad pidusid regist- reerides sellest viibimata teataksid tule- tõrjele, siis ei saaks tuletõrjed puududa.

Siseminister peaks kindlalt nõudma, et tema sundmäärus igal pool täidetud saaks ja seega ärahoitud Madridis aset leidnud õnnetuse kordumine.

„Tuletõrje Teadete“ uued tellijad

saatku oma tellimine lähemal ajal ära. Aasta peale tellimisraha ette tasudes on aastakäigu hind 1 kroon. Tellida saab ka igast postiasutisest.

Magajate mälestuseks.

Läinud aastal on karm saatus viinud meie ridadest hulk häid seltsimehi, kelle hinges põles ligemise aitamise armastus, kes raskeks tuletõrjuja tööks vabatahtlikult hulk silmapilke oma elust pühendasid. Kohusetruudus ja alati aitama valmisolev armastus olid tegurid, mis Manalasse varisenud noori ja hallpäid sidus tuletõrjega. Jäägu nende püüded meile kauniks teejuhiks!

Toimetusele on teatud järgmistest surmajuhtumistest:

Halliste v. t. üh.

peamees Märt Vomm, 47 a. v., tuletõrjes
6 a., langes kurjakäe läbi.

Järve v. t. üh.

Hermann Uustal, 57 a. v., ühingus 23 a.,
II j. hoolsusm.

Jõgeva v. t. üh.

Rudolf Eiche, 31 a. v., ühingus 3 a.
Juhan Punsõn, 40 a. v., " 3 a.
August Rebane, 55 a. v., " 7 a.
Jaan Mugra, 57 a. v., " 5 a.

Kilingi-Nõmme v. t. üh.

Karl Krimm, 72 a. v., ühingus 34 a.
Jaak Päärson, 55 a. v., " 34 a.
Karl Ruusmann, 63 a. v., " 19 a.
Jüri Nurk, 42 a. v., " 11 a.

Kohtla v. t. üh.

Ado Vikov, 66 a. v. ühingus 22 a.

Konju v. t. üh.

Ruuben Kova, 63 a. v., ühingus 25 a.

Kuresaare v. t. üh.

Aleksander Aavik, tuletõrjes 38 a.
III j. hoolsusm.
Aleksander Jürgenson, " 35 a.
Konstantin Grönberg, " 35 a.
Feodor Kane, " 17 a.
Adam Nagel, " 29 a.
Friedrich Rehsche, " 7 a.
Vikenti Schutschko, " 20 a.
Oskar Vildenberg, " 43 a.

Lüganuse v. t. üh.

Jüri Innos, 40 a. v., tuletõrjes 21 a.
Johan Nurk, 59 a. v., " 22 a.

Narva v. t. üh.

Martha Olev, ühingus 4 a.
Mihkel Ahlberg, " 8 a.
August Välba, " 9 a.

Narva-Peetri v. t. üh.

Mart Mägi
August Kivimägi
Anette Essenson

Otepää v. t. üh.

August Konn, 35 a. v.
Julie Lau, 50 a. v.
Hendrik Kiisk, 70 a. v.
Karl Vaher, 26 a. v.
Emma Tartu, 28 a. v.
Peeter Kaup, 65 a. v.
Karl Kertmann, 30 a. v.
Julie Kalberg, 47 a. v.

Paide v. t. üh.

Tavet Tomberg, 59 a. v., tuletõrjes 23 a.
III j. hoolsusm.
Mihkel Kipper, 77 a. v., " 31 a.
II j. hoolsusm.
Aleksander Vitser, 48 a., " 28 a.

Paldiski v. t. üh.

Gustav Volter, 67 a. v., ühingus 26 a.
II j. hoolsusm.

Peeri v. t. üh.

Mathias Porkmann, 50 a. v., ühingus 4 a.

Pärnu v. t. üh.

Ado Toomasson, 57 a. v., tuletõrjuja 17 a.
Rudolf Behling, 33 a. v., " 9 a.
Karl Jansen, 25 a. v., " 7 a.
Karl Jürgenson, 50 a. v., " 6 a.

Põlula v. t. üh.

Johannes Treimann, 44 a. v., tuletõrj. 1

Rakvere v. t. üh.

August-Voldemar Mannov

Roela v. t. üh.

August Ivask, 22 a. v., tuletõrjes 1 a.

Räpina-Rõsna v. t. üh.

Eduard Zänkson, 26 a. v., tuletõrjes 3 a.

Tallinna I. alevi v. t. üh.

Heinrich Lange

Tartu v. t. üh.

Hugo Luhde, 70 a. v.
Karl Liblik, 68 a. v.
Gustav Volter, 49 a. v.
Eduard Adamson, 23 a. v.
Karl Panksep, 53 a. v.
Eduard Urberg, 29 a. v.
Abraham Pasternak, 64 a. v.
Heinrich Jokk, 70 a. v.

Valga v. t. üh.

Peeter Damborg
Villem Kattai, ühingus 25 a.
Reinhold Kurvits, " 26 a.
Aleksander Kollang, " 38 a., 3 j. h.-m.
Theofil Rikkas, " 5 a.
Jaan Tigane, " 13 a., kiituskiri
Karl Zimmermann " 12 a., kiituskiri

Viljandi v. t. üh.

O. Simonson, 33 a. v. tuletõrjes 2 a.
J. Romanzov, 78 a. v., " 26 a.
K. Bersim, 56 a. v., " 3 a.

Võhma v. t. üh.

Hermann Lenk, 40 a. v., ühingus 16 a.

Võru v. t. üh.

Adam Vokk, 61 a. v., üh. 17 a. 3 j. h.-m.
Friedrich Paul, 76 a. v., " 25 a. 2 j. h.-m.
Hans Ots, 68 a. v., " 30 a. 2 j. h.-m.
Karl Pagenkopf, 51 a. v., " 2 a.
Theodor Karp, 53 a. v., " 1 a.
Robert Nogo, 45 a. v., " 22 a., 3 j. h.-m.

Võsu v. t. üh.

Josep Lillemann, 65 a. v., ühingus 16 a.
Jaan Ploon, 54 a. v., " 16 a.
Julius Hindreksov, 38 a. v.,

Võõpsu v. t. üh.

Vilhelm Obram, 69 a. v., tuletõrjes 11 a.
Paul Kasvand, 52 a. v., " 20 a.

Jaan Tõnissonile kõrgem hoolsusmärk ja auliikme diplom.

Meie seltskondlise elu suure juhi, riiklise iseseisvuse rajaja ja parima riigimehe Jaan Tõnissoni 60. sünnipäeval on ka tuletõrjel põhjust esitada paremaid õnnesoove juubilarile. Tuletõrje organiseerimise tööst ei ole juubilar küll mitte otsekoheselt osa võtnud, vaid kaudselt seda enam. Ta on riigimehena ja seltskonna tegelasena võimalusi loonud nimetatud organiseerimise tööks.

Tuletõrje soovide väljendamine sündis J. Tõnissoni auks Tartu „Vanemuises“ 20. dets. 1928 a. korraldatud aktusel.

Tartu vabatahtliku tuletõrje esimees O. Allik andis edasi diplomi J. Tõnissoni valimise kohta Tartu tuletõrje auliikmeks soojasüdamlise kaasabi eest Tartu tuletõrje arengus. Aktusest osavõtjate poolt järgnesid sellele teadaandele kiiduavaldused.

Sellejärele pöörab juubilari poole Üleriiklise tuletõrjeliidu esimees A. Punga järgmise tervitusega;

Kõrgesti austatud härra Tõnisson! Üleriiklise Tuletõrjeliidu nimel on mul au Teid, h-ra Tõnisson, tervitada Teie 60 a. sünnipäeva puhul ja Teile selleks tähtsaks päevaks südamest õnne soovida. Tuletõrjeliit on võinud 10 aastat rahulikult ligemisearmastuse tööd teha meie vabariigi kodanikkude vara kait-

seks. See rahulik töö on võimalik olnud selle tõttu, et meie vabariigis kindel kord ja terve vaim valitseb. Selle kindla korra ja terve vaimu eest olete Teie, h-ra Tõnisson, igal ajal ja igal juhtumisel energiliselt välja astunud oma mõjuva sõna, kindla tahte ja tõsise vaatega ning igapäevale imponeeriva isikuga. Ka Tuletõrjeliidu püüetele olete Teie huvi näidanud ja lahkesti vastu tulnud, kui Teie poole on pööratud.

Sügava aukartusega vaatab Teie tänasel aupäeval ühes teiste kodanikkudega ka Tuletõrjeliit Teie peale kui, suure anderikka ja ideaalse isamaa-poja peale, kes on suutnud hiilgavaid tegusid teha. Tuletõrjeliit, kõrgesti hinnates Teie suuri teeneid meie kodumaa ja ligemise kasuks, lubab enesele oma sügavat lugupidamist ja austust Teie vastu sellega üles näidata, et Teile väliseks tänu- ja lugupidamise tä-

heks Tuletõrjeliidu kõrgema aumärgi annetab.

Palun, h-ra Tõnisson, seda aumärki lahkesti vastu võtta suure organisatsiooni poolt, kes Teid austab kui eeskujulikku ja väsimata töömeest.

Üldiste kiiduavalduste saatel dekooreerib h-ra Punga juubilari rinda selle aumärgiga.

Liidu ladu kaupasad ümber ei vaheta.

Käesolevaga palub Üleriiklise Tuletõrje Liidu juhatus teatavaks võtta, et Liidu ladust müüdud kaupasad võimata on ümbervahetada, eriti on see maksev igasuguste voolikute kohta. Ühingud, kes kirjalikult tellimised esitavad, vaadaku enne tellimise andmist hoolega möödud järele.

Uuele aastale vastu minnes.

Astudes üle uue aasta läve soovime oma lugejaskonnale head ja õnnelikku uut aastat, paremat ja õnnelikumat kui oli igavikku kadunud aasta.

Möödunud aasta oli majandusliselt raske aasta ja see andis ennast tunda ka tuletorje peres. Mida toob uus aasta, seda ei tea keegi praegu ütelda. Igatahes ei saa meie end hellitada heade lootustega.

Alganud aasta on juubeli-aasta Eesti tuletorjele. Tänavu täitub 10 aastat meie tuletorje keskkorralduse — Üleriiklise tuletorjeliidu asutamisest. Esimene aastakümme on kulunud organiseerimistöök, kuid see töö pole veel kaugeltgi lõpul. Veel seisavad lahendamata mitmed küsimused tuletorjete tegevuse paremaks korraldamiseks.

Heites pilgu läinud aastasse näeme, et see aasta oma raskustest hoolimata on ometi ka õnnelik olnud tulikahjude vähesuse poolest, nagu seda kinnitavad kindlustusseltside andmed. Tulikahjude vähenemisele on tähtsal määral kaasa aidanud tuletorjed selgitustööga laialistes hulkades. See selgitustöö peab aga aasta-aastalt süvenema ja laiinema, et sel teel rahvuslise rikkuse kasvamist edendada.

Tuleõnnetuste ärahoidmiseks, nende vastu võitlemiseks on aga tarvilik palju tihedam tuletorjeühingute ja organisatsioonide võrk, kui meil praegu on. Kuigi tuletorjeseadus kohustab igat omavalitsust korraldama tuletorjet, on siiski veel valdu, kus ei ole mingit tuletorje korraldust, vaid tarvilisel korral sünnib abiandmine juhuslikkude ja puudulik- kude abinõudega. Virumaa on õnnelik — temal on igas vallas juba vähemalt üks tuletorje. Läinud aastal võttis Harju maavalitsus küsimuse tõsiselt päeva- korrale ja senised tagajärjed on head. Sama tõsiselt peaksid ka teised maa- valitsused küsimust kaaluma. Kohtadel leidub agaraid tegelasi, kes tuletorje organiseerimise heameelega oma peale võtavad, sest tuletorjuja püüded on kõr- ged. Väga hästi iseloomustab tuletorjet riigikogu esimees K. Einbund, kes hästi tunneb tuletorje korraldust, sest tema siseministriks oleku ajal pandi maksm- a seadused ja määrused tuletorje otstar- bekohaseks korraldamiseks. Nimelt ütleb h-ra Einbund tervituskirjas tuletorjele:

„Teie töö kannab inim- ja jumalaarmas- tuse märki. See on kallim märk kõigist märkidest, millega inimesed vabataht- likult end kaunistanud ning kaunistav- ad.“

Soovitav on, et võimalikult igas suu- remas külas oleks prits ja selleks ka vastav meeskond kas lähema tuletorje- ühingu osakonna ehk jälle iseseisva ühinguna, kumb otstarbekohasem on. Igatahes hoitagu üleaarusest killustami- sest, siis on majandusline aluspind nõr- gem.

Juba töötavad tuletorjed peavad või- malust mööda täiendada tuletorjeabi- nõudekogu paremate ja moodsamate abinõudega, sest hea tööriist kergendab tunduvalt töötamist. Edasi tuleb suurt rõhku panna meeskonna väljaõpetuse peale. Et tänapäeva tulikahjud nõua- vad väga laialisi teadmisi ka tuletorje juhtidelt, peab ka neile võimaldama edasiõppimist. Välismaa reisu on või- malik ainult vähestel omale lubada, mis- pärast teistele peab soovitama reisu kodumaa suurematesse ja eeskujuliku- matusse ühingutesse, sest ka kodumaa tuletorje on osalt juba niivõrd kõrgele järjele tõusnud, et mõndagi huvitavat ja uudsust pakub. Vist tuleks liidul kaalumisele võtta lühiajalise kursuse korraldamine maatuletorjete juhtidele oma maakonna linnades.

Uus aasta ühes kasvavate nõuetega kohustab tuletorjeid senisest tihedamalt ja kindlamalt koonduma oma ainukese ajakirja „Tuletorje Teadete“ ümber, et saada juhatusi oma tegevuseks. Ajakirja toimetuse omalt poolt tahab järjest suu- remat rõhku panna kuukirja sisu peale. Selleks püüdeks julgustab toimetust jär- jest kasvav lugejate arv. Läinud aasta jooksul kasvas lugejate arv 40 prot. võrd ja uue aasta esimesed päevad on jälle rohkesti uusi lugejaid juure toonud. See näitab, et ajakiri leiab ikka enam poolehoidu. Tänavu on ajakirjal seits- mes ilmumisaasta. 7 olevat õnne-num- ber, toogu ta ka ajakirjale õnne.

Ajakirja sisule pakuvad väärtuslist abi ka lugejad, kui nad teatavad tähtsa- matest sündmustest oma ühingus (juu- belipidustustest, suurematest tulikahju- dest jne.) ja kirjutuste selgitamiseks juure lisavad ka ülesvõtteid. Kirjutuste eest maksab toimetus tasu. Samuti tea-

Korstnate asetamine maja seinast.

Saksa tuletõrjeasjanduse ajakirjades on avaldatud nimetatud küsimuse kohta kirjutus, mis väärrib tähelepanu, kuigi meie olud osalt teistsugused.

15. juulil 1928 a. kutsuti Koblenzi tuletõrje ühes trükikojas puhkenud tulikahju kustutama. Nimelt põlesid maja alumisel korral asuva trükikoja masina-saalis põrand, kaks ladumiskasti ja mitmesugused palgid seintes. Koha peal, kus tuli tekkinud, asub naabrimaja korsten. Korsten on võõrastemaja pesukojas tarvitada ja sellesse juhitakse ühe 5 ruutmeetrilise kütepinnaga aurukatla suits. Algul oldi peaaegu seisukohal, et tulikahjus süüdlane on korsten, kuid järgmisel päeval korraldatud kontroll ei annud pidet sarnaseks tõenduseks. Korsten oli uuesti ehitatud 5 nädala eest eeskirjade kohaselt, milliste järele korstnad peavad suurematest küttekolletest vähemalt ühe kivi paksuse seinaga eraldatud olema.

Kuna trükikojas üldse rohkesti õliseid lappe vabalt oli, peeti tulikahju põhjuseks isesüttimist, kuna seks olid eeltingimused erakordselt kõrge õhitemperatuuri ja takistamata päikesepaiste näol.

Mõne päeva pärast teatas trükikoja omanik, et korstnaosa jälle tuline on, asjaolu, mida ei selgitatud uurimise ajal. Kuna vaheajal sein oli ümberehitatud, oli seega järelkontroll rakendatud. Ehituspolitsei nõudis pesukojas aurukatla mõõdukat kütmist ja tööstuse üldist sulgumist 1. oktoobrist.

Tuletõrje tegi ettepaneku toimetada korstna välismüüride temperatuuri mõõtmist. See töö, teostatud tuletõrje poolt, andis järgmisi tulemisi:

Kõige pealt puuriti uuesti ehitatud sein üksteise kohale kaks auku. Ülemisse auku asetati termomeeter, alumisse püromeeter (abinõu kõrgete temperatuuride mõõtmiseks). Et soojuse kaotust ära hoida, määriti augud saviga kinni. Mõõtmine andis üllatavaid tagajärgi.

Kuupäev	kellaeg	termomeeter	püromeeter
20. sept.	12	66 kr. Cels	63 kr. Cels
	14	72 " "	70 " "
	18	83 " "	90 " "
	22	89 " "	100 " "
21. sept.	7.30	69 " "	69 " "
	11	66 " "	60 " "
	15	78 " "	75 " "
	18	86 " "	95 " "
	22	90 " "	100 " "

See ülemäärane soojus põhjustas korraldust võõrastemaja omanikule: silmapilk lõpetada korstna tarvitamine. 24. sept. oli veel 36 kr. sooja, kuigi katla all tuli juba 22. sept. kustutati. Nüüd ehitatav uus korsten on igast küljest isoleeritud, tähendab: vabalt seisev ja vajab kinnituseks maja külge ankruid.

Korstna isoleeritult ehitamise nõue leiab õigustust asjaolust, et aurukatelt just suvekuudel kõvasti köeti ja et kõrge välistemperatuuri tõttu öösel märgata ei olnud müüri jahenemist.

Mõõtmise tulemused näitavad, et kõrgem temperatuur korstnas mõjub ka korstnaga ühendatud müüri peale. Seega võivad süttida ka puuosad, mis kaugemal eeskirjas tähendatud 20 sentimeetrit.

Eeltoodud asjaoludel leitakse mitte küllaldaseks ehituspolitsei nõudmisi korstnate suhtes ja soovitatakse nende muutmist.

tatagu ja saadetagu pilte vanematest kaasvõitlejatest nende tähtpäevadel. Kui lugejaid ka ise hingega ajakirja juures on, siis suudame paljugi teha. Vist pole enam tarvis korrata, et silmapilgu ülesandeks on ka lugejate arvu suurendamine.

Alates uut aastat soovime vastas-

tikku õnne ja läheneme kindlamini ühise ja kauni eesmärgi taotlemise tööks, sest

Aeg astub kiirest' edasi,
 Ei ole meilgi mahti;
 Kes seisma jääb, lä'eb tagasi,
 On lamp, kus puudub tahti.

(Fr. R. Kreutzvald.)

Madriidi teatripõlemise järele.

(Käesoleva artikli algus on avaldatud „T. T.“ nr. 12 (47.) — 1928 a.

Tulekahju teatris sarnaneb väga mitmeti tulikahjule mõnes suures kaubamajas. Mõlemates on rohkesti kergesti süttivat ainet ja rohkesti publikut, kuid siiski on kaubamajades olukord osalt parem. Kaubamajas on kaubad osaliselt nii asetatud, et nad tule levimist kergesti ei võimalda, kuna aga näitelaval dekoratsioonid süttimisel nagu küünlad põlevad ja seega tuli kiirelt üles tungib. Et näitelaval alati rohkesti dekoratsioone ja nende asend tule levimist soodustab, siis levib tuli näitelaval erakordse kiirusega. Selle asjaolu tõttu muutub raskeks, kui mitte võimatuks tule sumbutamine algminutitel ja kaitseabinõude tarvitamisele võtmine õigel ajal. Kui raudeesriiet ei ole ehk seda õigel ajal alla ei lasta, siis võib suits ja tuli näitelavalt suure kuumuse tõttu vaatajateruumi tungida. Kuna teatrites alati publikut rohkesti, siis peab teatripõlemisi hädadohtlikumaiks nimetama, nagu seda kinnitab statistika.

Kesk-Euroopa riikes olid suurimad tulikahjud kaheksa- ja üheksateistkümnendatel sajanditel. 1881 a. 23. märtsil põles Nizzas linnateater, kus tules hukkus kuni 200 inimest ja paljud haavata said. Sama aasta 8. detsembril leidis Viini teatris 450 inimest tulesurma ja paljud said haavata. 25. mail 1887 a. Pariisis olnud teatri põlemisel hukkus 115 inimest ja 5. sept. Exeteris (Inglismaal) 180 inimest. 4. mail 1897 a. põles Temporary-Teater Pariisis ja tulesurma leidis 124 inimest. 1903 a. Chicagos olnud Iroquois teatri põlemine nõudis 580 inimeselt elu ja haavas paljuid. 1843 a. oli Kantonis ühes Hiina teatris tulikahju. Teater oli ehitatud kergest materjalist ja asus platsil, mis igast küljest piiratud müüridega. Välja pääsis ainult ühest uksest. Tulesurma leidis siin 1370 ja haavata sai 2000 inimest.

Inglane Edwin Sachs on kogunud teateid teatripõlemistest saja-aasta (1797—1896 a.) jooksul ja arvesse võtnud ainult neid, mil teater hävines kas täielikult ehk suuremalt osalt. Nimetatud ajajärgus oli sarnaseid põlemisi 1107, seega iga aasta kohta 11. Tulesurma leidnute statistika märgib Sachsi andmetel 15 aasta kohta (1882—1897 a.)

4750 nime, kuna haavatuid palju rohkem on.

Õnneks on põlemise algus kas etenuse ajal ehk väljamüüdud saali juures väga haruldane. Sachsil on 769 põlemise kohta algusaeg teada ja nende võrdlemine annab järgmise pildi:

183	põlem. (23,8%)	tekkis päeval (kella 7 ja 19 vahel);
25	„ (3,2%)	üks tund enne kassa avamist;
103	„ (14,5%)	publiku teatrisoleku ajal;
133	„ (17,2%)	esimesel 2 tunnil peale eten. lõppu ja
325	„ (42,3%)	öösel (enne k. 7).

Nagu need andmed kinnitavad, on põlemine alanud sel ajal, mil enam järeelvalvet ei ole ruumides.

401 tulekahju puhul oli võimalik kindlaks määrata tule puhkemise koht ja need on järgmised:

saalis tekkis tuli	20 juhtumisel (5%)
näitelaval	167 „ (42%)
hoone teist. osades	141 „ (35%)
ja väljastp. kanti t.	73 „ (18%)

Nagu nende arvude vaatlemisel selgub, on enamus tulikahjuist alguse saanud näitelaval.

Tähelpanu väärib, et mõnede teatrite vastu on saatus eriti vali olnud. Paljud teatrid on 2 ja 3 korda põlenud. Ästley amfiteater Londonis, Pariisi Suur-Ooper, Brunni linnateater on 4 korda, Glasgow kuninglik teater ja Washingtoni rahvusteater 5 korda tulest hävitatud. Rekord kuulub aga Bowery teatritele New Yorgis, mille tuleleegid 7 korda on hävitanud.

Pärast teatri põlemisi Nizzas ja Viinis pandi igalpool maksma nõudmised teatrite kohta. Need nõudmised on mõjuvad olnud ja kuigi käesoleva sajandi esimene veerand pole möödunud teatri põlemisteta, on ometi inimelu ähvardanud väiksem hädadoht.

Viimasel ajal olnud teatrite põlemised näitavad:

1. Et küllaldase tuletõrje-valvega ja tarviliselt ettevalmistatud lava-personaaliga võimalik on tuld sumbutada selle algul.

2. Et moodsa kaitse-eesriidega on võimalik ära hoida suitsu ja tule tun-

Hõbepäine juubilar Tartu tuletõrjes.

8. jaanuaril pühitses Ernst Oberleitner — üks Tartu vabatahtliku tuletõrje tammedest oma 75 a. hällipäeva. Hoolimata auväärt vanadusest on juubilar praegugi veel täie värskuse ja süditusega oma töö juures. Viibides praegu raskel ülem-varahoidja kohal, võib väsimata töömees aprillis tagasi vaadata oma 50 aastasele kaastööle Tartu tuletõrje peres, kus ta oli alati sõbralik, alati lahke, otsekohene ja rahulik.

Astudes 7. apr. 1879 a. ronijate jaoskonda, tegi läbi kõik teenistuse astmed; 1881 a. sooritas jaojuhi eksami ning 1882 a. valiti rühmaülema abiks. 1891 a. näeme teda juba ronijate jaoskonna ülemana. Pärast oli Oberleitner kauemat aega nõukogu esimees. Suurte teenete eest valiti ta ronijate jaoskonna auülemaks ja hiljem 1909 a. Tartu tule-

tõrje auliikmeks. Tema töö hindamiseks aitab kaasa saadud aumärkide rida.

Ligemise kaitse on olnud tema mõtte ilusam osa. Soovime juubilarile jõudu ja hulka helgeid päivi!

gimist teatri-saali ka sel puhul, kui kõigest püüdmisest hoolimata tuli näitelaval võimule pääseb.

3. Et igal juhtumisel peab arvestama kabuhirmu tekkimisega. Sarnastel silmapilkudel peavad lugupeetumad isikud publiku hulgast püüdma publikut rahustada enne, kui see hilja on. On põhjust arvata, et publik siis ka tõesti rahuneb, kui hädahoitu ei ole. Ei õnnestu tuld sumbutada ja pääseb see möllama, siis on tõenäollik kabuhirm raskete tagajärgedega, kuigi kaitse-eesriide õigel ajal langetatakse. Hirmunud inimesed panevad vaevalt siis veel lootusi kaitse-eesriide peale, kui nad näitelaval olevat suurt tuld ehk sellega ühenduses olevat praksumist või muid häält kuulavad. Kabuhirm võib tekkida ka moodsaimes teatris, kui kaitse-eesriide mitte õigel ajal langetamise tõttu suits ja tuli saali lõövad.

4. Et näitelaval tekkinud tuli sama hävitav on moodsais teatris, kui ta oli seda ka varematal aegadel sel puhul, kui tuli algab peale etendust ja kui näitelaval on kergesti süttivad dekoratsioonid ja nii tuletõrje-valve kui ka teatri teenijaskond ruumidest ära on.

Neist asjaoludest on üks järeldus: kõrvaldada kõik need asjad, mis võiksid tule tekkimist võimaldada, ja tuli juba algsilmapilgul sumbutada. Kindlamaiks abinõudeks on sel puhul mittepõlevate ehk vähemalt raskelt süttivate dekoratsioonide tarvitamine.

Edasi peab kabuhirmu ärahoidmiseks publikumi tutvustama saalist väljapääsuga lähemast uksest ehk jälle tagavara uksest. Seda võib korraldada hariliku etenduse lõpul. Siis võiksid olla veel erilised kontrolöörid ustel, tagavarauste asendite märkimine teatri-eeskavadel jne.

Hoolsusmärgi kandidaatide esitamisel ärgu liialdadagu.

Üleriiklise Tuletõrjeliidu põhikirja § 14 järel on liidu liigetel muu seas õigus liidule ette panna isikuid kauaaegse hoolsa teenistuse ja eriliste teenete eest peakoosoleku poolt kinnitatud autasude ja märkide saamiseks.

Nagu sellest näha võivad liidu liikmed hoolsusmärke saada 1) kauaaegse hoolsa teenistuse eest peakoosoleku poolt määratud aastate arvu ja normi järele ja 2) eriliste teenete eest, mis tulikahjul suuremate õnnetuste ärahoidmiseks on korda saadetud, sealjuures oma elu hädaohtu saates, niisama ka iseäralise julguse ja mehisuse ülesnäitamise puhul tulekustutamisel. Viimaste teenete eest antakse märgid välja aastate ja normi peale vaatamata.

Põhikirja tekst ja hoolsusmärkide määrus on küllalt selged, kuid seepeale vaatamata tuleb liidu juhatusel alata aumärkide määramisel kõige rohkem arusaamatusi ja sekeldusi ette, sest milmed ühingud ei arvesta iga kord määрусega. Näiteks esitas üks tuletõrjeühing oma juhatuse liiget — varahoidjat, kes 2 aastat tuletõrjuja olnud iseäraliste teenete eest aumärgi saamiseks (aumärk lindiga), sest ta olla pritsimaja korstna ülevaatusel leidnud, et see parandada tuleb. Ühingu arvamisel oleks selle vigase korstna tõttu nende maja ja võib olla kogu alevik maha põleda võinud. Liidu juhatuse arusaamisel oli korstna järelvaatus varahoidja kohus ja sealjuures ei olnud tarvis iseäralist julgust ega mehisust.

Ühes teises värskelt asutatud ühingu pandi paar isikut ette 1. järgu hoolsusmärgi saamiseks selle peale vaatamata, et nad ühe aasta jooksul, võib

olla küll väga energiliselt töötanud, kuid midagi iseäralist sealjuures loonud ei olnud.

Kuskil ühingu pritsimaja lähedal läks põlema üksikult seisev hoone — kuivatis, mida tuletõrjujaid ei arvanud võimalikuks päästa. Nad läksid kaitsma kuusiku taga, 80 m. eemal asuvat elumaja. Et metsasalk tulesädemed kinni pidas, siis jäi elumaja tulest puutumata. Kuid ühing esitas oma poolt 3—4 meest tulikahjul ülesnäidatud iseäralise julguse ja mehisuse eest, oma elu hädaohtu saates, aumärkide saamiseks. Aumärgid sooviti lindiga, sest need mehed olla eelpool tähendatud elumaja katusele roninud, et tule sädemeid kustutada, kui need sinna langevad, ja nad oleksid oma elu kaotada võinud kõige vähema vääratuse juures. Teiseks oleks siis, kui see elumaja oleks põlema läinud, ka 1 km. eemal seisev küla maha põleda võinud. Seega olla nad tulikahjul töötades suuremat tuleõnnetust ärahoidnud. Kuid ühingu juhatus ei võtnud arvesse, et sädemed üldse ei võinud langeda elumaja peale ja tuletõrje oleks võinud kogu oma jõu koondada põleva hoone kustutamiseks, mis kohe alguses saatuse hooleks jäeti.

Niisuguseid nähtusi oleks palju, kuid ehk jätkub sellest. Tuletõrje ühingutele tuleks soovitada oma ettepanekuid aumärkide saamiseks rohkem kaaluda ja teatelehes (punkt 2. küsimuse peale: mis sugused on teened?) täpsemalt kirjeldada ette pandud isiku teeneid, iseäranis siis, kui tahetakse ettepanna isikut väljaspool aastate normi, ja mitte piirduda lihtsa vastusega „hoolsus,“ sealäbi saaksid kõrvaldatud nii mitmed arusaamatused.

Hoolsusmärke määratud.

Vasknarva v. t. üh.: 2 järgu hoolsusmärk Aleksei Zautin, Peeter Gunjashin, Nikolai Abramov, Feodor Trelin, Feodor Sokolov, Maksim Razadkin, Vassiili Ljaptshin, Ivan Ljaptshin, Ilja Kurušchev, Vassili Vetkov, Ivan Zautin, Mihail Renjkov; hõbemedal Pavel Mahöv.

Väike-Maarja v. t. ü.: kuldmedal Richard Niineberg.

Tööaega muudetud.

Juhatuse otsuse järele on tööaeg liidu kantseleis ja laos järgmiselt kindlaks määratud: laupäeviti k. 1/29 homm. — k. 3 p l., teistel äripäevadel k. 1/29 — k. 4 p l.

Liidu juhatuse järgmine koosolek

on 17. veebruaril s. a., millal muuseas lähemalt kaalumisele tuleb ka liidu 10 a. juubeli pühitsemise kava.

Rahvusvaheline tuletõrjete võistlus Turiinis.

(Käesoleva artikli algus ilmus „T. T.“ nr. 12.-1928 a.)

Talitus lõpeb kõnedeta sama tõsiselt kui möödusid eelmise päeva pidulikud talitused.

Rongikäik seatakse uuesti kokku ja see möödub nüüd tuletõrjute föderatsiooni lipu eest.

Kell 13 koguvad kõikide kohalolevate rahvuslike ja välismaa komandode ülemad ja juhatajad suurepäraliseks banketiks. Sel banketil tõstab näituse peakomissar Bona klaasi tuletõrjute terviseks, kes tulnud Itaalia kõikidest nurkadest, kui ka välismaalt, et austada Turiini linna ja suurendada pidustuste hiilgust. Väljamaa tuletõrjute nimel kõneleb Pariisi tuletõrjute juhataja col. Poudroux ja inglise tuletõrjute esitaja ning viimaks tuletõrjute föderatsiooni esimees comm. Goldoni, tänades suurepäralise vastuvõtu eest, mis kogu aeg ülesnäidatud tagasihoidlikkudele, kuid kangelaslikele tulega võitjatele.

Kell 15 algab suurearvulise pealtvaatajate kogu ees kolmas tuletõrjute manöövrite demonstreerimine komandode poolt, kes veel manöövritel esinevad pole, ja nende poolt, kes nõusolekut on avaldanud juba tehtud manöövrite kordamiseks.

Kõik sünnib parimas korras, nagu eelmistelgi etteastumistel, publikumi täielikuks rahulduseks, kes oma vaimustust avaldab osavõtjatele komandodele kauakestvate kiiduavaldustega.

Õhtul leiab aset neljas demonstratsioon. Publikum täidab viimase platsini hiiglasuure amfiteatri.

Kahjuks algab kesk demonstratsiooni tugev vihmasadu, mis järele ei jää ja ülejäänud programmi osa rikub.

Komandod, kes mitte kartes tuld, veel vähem kardavad vett, jätkavad oma manöövreid suuremate raskuste, kuid ka suurema vastupanuga.

Staadion tühjeneb ainult osalt, sest need, kel vähegi võimalik on vihma eest varju leida, jäävad, et lõpuni jälgida suurepäralist pilti.

Seda viimast päeva iseloomustab üks sümpaatne episood.

Poola komando annetas Turiini tuletõrjutele lipu rahvuslike värvides ning viimased vastasid selle vendlusaktile kauni trikoloori annetamisega.

See rahvusvahelise seltsimehelikkuse avaldus leidis kõikide poolt hindamist ja võeti vastu suurte kiiduavaldustega.

Kolmas päev.

Hommikul jätkati ning lõpetati rahvuslikud võistlused ning pealelõunat korraldati eraviisil viimased manöövrid nendele komandodele, kes neist veel polnud osa võtnud.

Õhtul korraldatakse rohkearvulise publikumi ees tuletõrjute demonstratsioon. Programmis on lubatud kogu prooviküla mahapõletamine, mis vaatamata eelmiste päevade kannatustele, mis kujutasid lõpmata tule ja suitsu vaheldust, veel siiski püsti seisab. Unnetu küla, mis on olnud hirmsa tulemere pealetungi ohvriks, on hästi vastupannud, ja seda tuleb kindlasti panna kangelaslike komandode arvele, kes pole lubanud tulel pühitseda lõpulikkude võitu.

Katused on küll lahtised, kuid ükski pole sisselangenud, vaheseinad on pragunenud, ja ärasuitsunud, kuid küla üldkogu on veel alles, nagu tahaks ta näidata, et tuli võib küll kahju teha, kuid kui tuletõrjujad õigel ajal pärale jõuavad, siis peab tuli neile alla andma ja end tunnistama võidetuks.

Publikum, kes üleelanud suure vaimustuse silmapilke, oleks nagu tahtnud oma kiiduavalduste ja elagu-hüüetega väljendada oma tervitusi tulega võitlejatele, kes nende kolme päeva kestel annud tunnistust oma vahvusest, julgusest ja täielikust andumusest inimeste kaitsele, kelle elu ja varandust alati ähvardab tuli — see laastav element.

Suurele tööle, mis teinud Turiini tuletõrjujad nende päevade kestel, kui ka võistluste ettevalmistamise alal, on nad tahtnud veel juurde lisada erilise manöövri, mis esile kutsus publikumi keskel suurima uudishimu ja ääretu vaimustuse.

Üks tuletõrjute, kujutades enesest vaimuhaiget, on ennast varjanud küla keskel asuvas tornis ja avaldab seal kardetavaid hullumeelsuse tundemärke. Turiini tuletõrjujad ruttavad kohale ning katsuvad redelite abil temani jõuda, kuid hullumeelne hakkab neile vastu,

pildudes neile kiva ja muid asju, mis temale kätte juhtuvad. Siiski läheb päästjatel korda temast jagu saada, ja eba-vaimuhaige tuuakse alla, kuna ta tuletõrjajatele väga kardetaval viisil rabeleb ja oma hullumeelseid liigutusi jätkab ka siis veel, kui teda autol tegevusplatsilt ära viiakse.

Neljas päev.

Manöövrid on lõppenud ja tuletõrjajad kasutavad vaba aega, et tutvuneda linnaga, kui ka ilusamate kohtadega ta ümbruses ning külastada näitust.

Hommikul peab tuletõrjajate föderatsioon oma peakoosolekut ning pealelõunat leiab aset rahvuslik tehniline kongress.

Kell 13 on kõikide võistlustel esitatud komandode juhatajad kutsutud aueineks, mis korraldatud linnavalitsuse poolt suurepäralise võõraste-vastuvõtlikkusega, mis kauni Turiini linnale nii omane.

Vahuveini juures pöörab linna pea admiral di Sambuy koosolijate kiiduavalduste [saatel kõige pealt tervitustega prantsuse delegatsiooni poole, kelle juht kindral Pouderoux pole saanud pidusöögile ilmuda leina pärast, mida see Itaaliale sõbralik rahvas peab minister Bokanovski surma pärast. Siis tervitab ta Turiini linna nimel kõiki külalisi ja tuletab meelde, kuidas tuletõrjajad alati valmis on võitluseks hirmsa vaenlase — tule vastu ja kuidas nad oma töö ja vahvusega on ärateeninud kõikide kodanikkude, klasside peale vaatamata, suurimat tänu. Lõpuks tänab ta veel Itaalia ja välismaa tuletõrjajaid au eest, mida nad ülesnäidanud Turiini linnale oma külaskäiguga ja laseb elada kõikide esitatud riikide riigipäid, Itaalia kuningat ja valitsuse juhti. Linna pea sõnad kutsuvad esile kauakestvad kiiduavaldused.

Inglise konsul tänab lühikeses kõnes linna pead sümpaatlise ja suurepäralise vastuvõtu eest, mis osaks saanud ta kaaskodanikkudele ja millest neil jäävad parimad mälestused. Inglise tuletõrjajad tervitavad Itaaliat.

New-Yorgi tuletõrjajate juhataja tuletab kiitvalt meelde võistluste head organisatsiooni ja avaldab rõõmu, et tal on võimalik olnud osavõtta tuletõrjajate

võistlustest, kelle ideaaliks on ühiste varanduste kaitse. Ta ütleb, et tunneb enese nagu oma kodus olevat, sest ta juhatab ühte suuremat Itaalia tuletõrjajate komandot — New-Yorgi komandot, kuhu kuuluvad mitusada itaallast.

Prefekt Maggioni, olles tänu avaldanud välismaa kui ka Itaalia esitajatele, ütleb:

„Teie, tuletõrjajad, kelle elu alati on hädaohus, saate aru surma ilust kui surmale vastu minnakse, et täiendada neid abinõusid, mis ühel päeval osutuvad tsivilisatsiooni viimaseks saavutuseks.

Lahkudes Itaaliast viite enesega kaasa tööka ja distsiplineeritud maa pildi, kes austab kõikide õigusi, ning elab ja töötab tsivilisatsiooni suuremaks auks. Üksteist tundma õppida tähendab üksteist armastama õppida; meie oleme üksteist tundma õppinud ja oleme üksteist õppinud armastama. — See mälestus ei kustu. Ütelge tagasi jõudes omale maale, et fashistlik Itaalia tahab nüüd ja alati, töötada terve ilma heaks.“ Prefekti sõnad kutsuvad esile tormilise meelevalduse, kusjuures kostavad hüüded „Elagu Itaalia!“ „Elagu Kuningas!“ „Elagu Duce!“

Kõnede seeria lõpetab Pallanza linna pea, kes teiste linnade nimel tänab võõrastevastuvõtlikkuse eest lahketturiini linna ning soove esitab isamaa hea käekäiguks.

Õhtul staadionil kuulutatakse rohkearvulise publikumi ees välja võistluste tähtsamad tagajärjed.

Tuletõrjajate komandod on ülesseatud autribüüni ette oma lippudega, ja nende juhatajad sammuvad tribüünile, et vastu võtta neile määratud auhindasid.

Nii lõpevad suurejoonelised demonstratsioonid. Orkestrid mängivad kuninglikku marssi ja fashistlikku hümnit.

Tuletõrjeliidu revideerimise protokoll.

ühes liidu juhatause seletustega, mis ette loeti liidu peakoosolekul 18. nov. 1928 a. Tartus, saadetakse kätte kõigile „Tuletõrje Teadete“ järgmise nr. lisana.

Tuletõrje õppereis Ungari.

Leipzigis branddirektor Frank ja R. Keller Viinist korraldavad juba mõnda aastat õppereise tuletõrjetele. Need õppereisid on väga lugupeetud ja nende osavõtjateks on olnud mitte üksi Saksa tuletõrjete liikmed, vaid ka teiste riikide tuletõrjujad. Tänavu kavatakse 8—19. maini õppereis korraldada Ungari, kus tuletõrje üksikud harud väga eeskujulikult on organiseeritud. Nagu õppereisi korraldajatele on teatatud, olevat loota nii tuletõrje kui omavalitsuse poolt suurimat tähelepanu külalistele.

Edaspidi selgub reisi üksikasjalisem programm, kuid esialgu on niipalju kindel:

8. mail kogumine Viinis, tutvumiskohtu ning tarviliste ettevalmistuste tegemine.

9. ja 10. mail külastatakse Ungari suuremat tööstuslinna Gyõri. Ülemjuht Erdely Ernõ annab ülevaate Ungari tuletõrje korraldusest. Vabrikute ja lin-

naga tutvumine. Elukutselise, vaba- ja riikliku tuletõrjete harjutused. Väljasõit Panonhalmi (1000-aastane benediktiinide ordu asukoht) ja seal tutvumine küla tuletõrjega.

11., 12. ja 13. mail Budapesti külastamine. Referaat Ungari ehitus- ja tuletõrje korraldamisest, suurveski, teatri jne. külastamine. Mitmed demonstratsioonid kustutuse alal.

14. ja 15. mail külastatakse Debreceni ja Hotobagy-Csarda pushtat jne. Referaat Ungari tuletõrjujate ettevalmistamisest ja eksamineerimisest.

Järgmistel päevadel külastatakse veel paari linna ja 19. maiks jõutakse Viini tagasi.

Et Ungari tuletõrje organisatsioon meile palju huvitavat võib pakkuda, siis on sellest osavõtt soovitatav.

Lähemal ajal loodame tuua täielikumad andmed kulude kohta.

Eestis 398 tuletõrjet, veel tarvis 154.

Viimaste kokkuvõtete järele on Eestis töötamas 398 tuletõrje-organisatsiooni, neist Põhja-Eestis 196 ja Lõuna-Eestis 202. Tuletõrjeseadus nõuab, et iga omavalitsuse-üksuse piirkonnas töötaks vähemalt üks tuletõrje-organisatsioon. Seda nõuet on suutnud täita ainult Virumaa, kus igas vallas on vabatahtlik tuletõrje loodud. Ühtlasi on Virumaa tuletõrjete üldarvu poolest kõigest teistest ees, nimelt töötab seal 99 ühikut. Teistes maakondades on seaduse nõue aga veel täitmata, kuigi juba rohkesti tööd on tehtud. Peale Virumaa on Tartumaa, kus kõige rohkem tuletõrje-ühinguid, nimelt 68 ühikut; kolmandal kohal on Harjumaa, kus 38 ühikut ja koos Tallinna linnaga 54 organisatsiooni. Viljandimaa jääb oma 36 ühinguga selles reas neljandale ja Järvamaa 35 ühinguga viiendale kohale. Edasi järgneb Petserimaa 28 ühinguga, Võrumaa 26, Pärnumaa 22, Valgamaa 19 ühinguga, kuna viimastele kohtadele jäävad meie suuremaid maakondi: Lääne 8 ja Saaremaa 3 ühinguga.

Et seaduse nõuet täita, tuleks asutada veel 154 tuletõrje-organisatsiooni, nimelt Põhja-Eestis 48 ja Lõuna-Eestis 106. Põhja-Eesti maakondades on Harjumaa veel puudu tuletõrje 12 vallas, Järvamaal 7 ja Läänemaal 29 vallas. Lõuna-Eesti maakondades tuleb Petserimaal veel ühes vallas tuletõrje asutada. Kõige suurem organiseerimistöö seisab ees Võru- ja Pärnumaal, sest esimesena nimetatud maakonna 28 ja teisena nimetatud maakonna 27 vallas puudub tuletõrje. Viljandimaal puudub 17, Saaremaal 15, Tartumaal 11 ja Valgamaal 7 vallas tuletõrje.

Seega on veel hulk tööd teha, et tuletõrjeseaduse ühte nõuet — igasse omavalitsuse piirkonda tuletõrje — teostada.

Tuletõrje kongress ja näitus.

ning liidu peakoosolek otsustati pidada 7., 8. ja 9. sept. s. a.

„Tuletõrjuja käsiraamatu“ uus trükk.

Enne jõulu ilmus trükist ammuoodatud „Tuletõrjuja käsiraamatu“ uus väljaanne ja on leidnud, nagu kuuleme, head vastuvõttu. Uus väljaanne erineb tunduvalt eelmisest. Ta on kujunenud nii ütelda tuletõrjujate seaduste koguks. Uute väljaandesse on koondatud kõik praegu maksvad seadused, määrused ja korraldused, nagu tuletõrjeseadus, pensioni-, tööstuse-, aval. ettekannete-, seltside asutamise ja registreerimise-, koosolekute-, loteriide-, tempelmaksu-, rahukohtu nuhtlusseadused, sise- ja teedeministrite sundmäärused, edasi igas maakonnas, linnas ja alevis maksvad sundmäärused tuleõnnetuste ärahoidmiseks (korstnate puhastamise, ettevaatusabinõude, tuletõrjevalve jne., kohta), kusjuures need sundmäärused on iga maakonna, linna ehk alevi jaoks ühte koondatud. Kõige eelpool loetletu mahutamiseks on kulunud 174 lhk.

Raamatu teises osas on liidu põhikiri ja juhatuse ning kongressi kodule, ühingu matuse- ja abikassa põhikirjad, kodukorra- ja koosoleku korra kavad ja ühingutes tarvitataivate raamatute vormid, omavalitsuse, vabriku ja riigimõisade tuletõrjete kodule, mundri kirjeldus, hoolsus- ja aumärkide ning autasude määramise kord, tuletõrje instruktoriga ülesannete loetelu, kursuste kava, hümnid ja täielik tuletõrjeorganisatsioonide nimekiri. See osa raamatust on mahutatud 154 leheküljele.

Viimasele 80 leheküljele on mahutatud ümbertõetatult riviõpetus ja harjutused riistadega ning uudisena — eksami kava.

Seega on raamat eelmisest väljaandest palju sisukam ja ühtlasi üle 2 korra paksem. Hind 125 senti, postiga saates. 140 ja lunamaksuga 160 senti.

Register „Tuletõrje Teadete“ sisust 1928 a.

saadetakse tänase n-riga kõigile lugejatele.

„Tuletõrje Teadete“ viimase n-riga (nr. 12—1928 a.) saadeti kätte kalender ja käsiraamatu broshüür.

Riiklise toetusraha saajatest

pole kõik seni veel toetust välja võtnud, kuigi toetuse määramisest neile teatatud ja sellekohane nimekiri avaldatud ka „Tuletõrje Teadetes“ nr. 10. (45). Meid palutakse meelega tuletada, et toetusraha kindlasti enne 1. aprilli s. a. välja võetakse, sest seks päevaks välja võtmata jäänud toetusrahad jäävad riigikassa kasuks.

Omavalitsuselt toetuse

saamiseks esitagu tuletõrjed viibimata sellekohased palved. Omavalitsuste eelarve-aasta lõpeb 31. märtsiga.

Vabatahtliku tuletõrje ühingu

uus normaalpõhikiri, mis 12. detsembril 1928 a. siseministri poolt kinnitatud, on avaldatud. „Riigi Teatajas“ nr. 3 — 1929 a. Järgmises n-ris tutvustame uut põhikirja oma lugejatele. Uus põhikiri on saadaval liidu laost.

Liidu liikmeks

on vastu võetud Penuja, Lisje ja Kulamaa vabat. tuletõrje ühingu.

Ärge laske pritse külmata.

Tuletõrjete ülevaatusel leidub peaaegu igal pool, kus puuduvad köetavad pritsihoidmise ruumid, et pritside sisemine värk on jäätanud selle tõttu, et sügisel jäetud neisse vett või niiskust. Niisugune seisukord võib takistada kiiret abiandmist tulekahjudel.

Tuletõrje juhtidel tuleb alatasa selle järele valvata, et pritside sisemised metallosad (silindrid ja ventiilide kambriid) saaksid külmal ajal lappidega kiuks hõõrutud ja siis kõige peenema masinaõliga sisseääritud, mitte aga vaseliini või teiste sellesarnaste määrtega.

Pritside lahtisulatamiseks on kõige lihtsam abinõu soe vesi ehk, kui seda saada ei ole, siis soojendada eelpool nimetatud osasid tulega.

Aruanne tasutud protsentide kohta.

Uleriiklisel tuletõrjepäeval, 8. ja 9. sept. 1928. a. korraldatud korjandusest on liidu heaks kuuluva osa tasunud järgmised ühingud (algus „T. T.“ nr. 12—1928.):

Arusaare vab. tul. üh.	Kr.	Lehtse vab. tul. üh.	Kr.
Aakre	14.17	Liutsalu	3.78
Jägala	7.55	Petseri	16.98
Järvakandi	5.81	Põltsamaa	10.39
Järva-Jaani	12.30	Pankjavitsa	2.39
Rehtna	12.95	Saue	6.33
Kloodi	2.56	Skamja	—28
Kärgula-Sulbi	—62	Tallinna-Sadama	150.63
Kohila-Järve	3.69	Vastseliina	4.15
Kolga-Jaani	7.22	Värskä	1.41
Kau	15.58	Viru-Peetri	1.50

(Järgneb)

Maavalitsused ja tuletõrje toetus.

Tuletõrjeseaduse § 4 põhjal peavad maavalitsused tuletõrje kulude katteks iga aasta vähemalt $\frac{1}{4}\%$ oma kulude eelarvest määrama. „Maaomavalitsuse“ andmete järel (avaldatud ka „Tulet. Teadetes“ nr. 12. (47.) — 1928 a.) on seda nõuet täitnud 1928/29 aasta eelarve kokkuseadmisel Võru-, Petseri-, Valga- ja Harju maavalitsused.

Viru maavalitsus seisab küll oma toetussumma suuruse tõttu (1704 kr.) maavalitsuste seas esimesel kohal, kuid see summa on siiski natukene vähem kui $\frac{1}{4}\%$ eelarvest, kuna Lääne-, Tartu- ja Järvamaal tähendatud toetussumma palju alla $\frac{1}{4}\%$ on; Järvamaal isegi vähem kui $\frac{1}{8}\%$ ja sedagi summat ei maksa Järva maavalitsus välja.

Huvitav on teada, kas on viimaste maavalitsuste eelarved järelvalve poolt läbivaadatud ja leitud seaduse nõuetele vastavalt kokku seatud.

Korstnapühkija leidis Ameerika teist korda.

Alles kümne aasta eest ei tuntud Argentiina pealinnas Buenos Airesis korstnaid. Maa põlised elanikud elavad algastmelistes laudmajades, millel ainult uulitsapoolsel küljel aknad, ja mille kõõgis asub lahtine tulekolle, kust suits leiab tee välja läbi ukse või katuses oleva augu. Need majad on nüüd kadumas, andes aset Euroopa stiili ehitustele, mis varustatakse isegi kesküttega, kuna talvel Buenos Airesis

jahe. Järelikult pole uued majad enam ilma korstnateta. Korstnapühkijaid aga polnud Buenos Airesis seni veel olnud. Viini korstnapühkijal Hans Katzenhoferil ei meeldinud enam millegipärast oma kodulinn ja ta läks õnne otsima laia maailmast. Oma teekonna juhtis ta Argentiina sihis ja kui ta Argentiina pealinna Buenos Airesis teenistuse järele ümber vaatas, leidis ta oma kurvaks üllatuseks, et selles linnas oli korstnapühkija elukutse tundmatu. Mees ei oskanud küll keelt, kuid ei heitnud ka meelt. Ta pani Viini korstnapühkija torukübara pähe, võttis nõõrikimbu luua ja pommiga kaenla alla ning läks puhastustvajavaid korstnaid otsima.

Algul jooksid inimesed kokku, vanad naised löid teda nähes risti ette ja lapsed põgenesid karjades. Julgemad poisid aga, nähes, et see maailmaime oli lihast ja verest inimene, hakkasid teda kisa-des ja pilgates jälgima. Hans Katzenhofer ei lasknud end heidutada. Buenos Airesi villakvartaalis Belgranos, kus elab rohkesti sakslasi, inglasi, põhja-ameeriklasi ja eurooplasi, võeti ta vaimustatult vastu. Tarvitajate hulk kasvab ja mees oli sunnitud jalgratta ostma, et kiirelt edasi liikuda ja jõuda kõigi soovijate korstnaid puhastada. Ligemal ajal ostab Katzenhofer auto ja ei võta kaua aega, kui tal on oma hästitöötav korstnapühkimisäri mitme abilisega. Hans Katzenhofer on oma ametiga Ameerikas tõesti „Ameerika leidnud“. Mõne aja pärast imestavad Buenos Airesi elanikud isegi, kuidas nad said ilma korstnapühkijata läbi.

Välismaa kroonika.

Austria.

Tuletõrjeliidu koosseis.

Austria riiklisse tuletõrjeliitu kuuluvad 9 maakonda 228 jaoskonna liiduga, millistesse on koondunud 4288 tuletõrjet 192.300 tuletõrjuga. Neil tuletõrjeil on tarvitada 164 auru-, 241 auto-, 571 mootor- ja 5763 käsipritsi ning 1248 veetavat redelit ja 1332 klm voolikuid.

Saksamaa.

Autogaraashide põlemine.

Läinud aasta esimese 8 kuu jooksul oli Saksamaal 17 autogaraashi põlemist, milliste kahju kogusumma on 1.370.000 riigimarka (arvesse on võetud ainult need põlemised, mille kahju tõusis üle 10.000 riigimarga). Nimetatud arvust oli 4 korral suurte garaashide põlemine. Ühel juhtumil hävines tules 50 autot.

Tuletõrjujad põllutöölistega üheväärilised!

Saksa tuletõrje-ajakirjad kirjutavad Hannoveri põllutöökoja huvitavast otsusest, mis puudutab tuletõrjujaid. Nimelt oli kaalumisel tuletõrjujate kindlustamine õnnetuste vastu. Koda leidis, et on kõige õigem, kui tuletõrjujad astuksid põllumajandusliste kutseorganisatsioonide liikmeks. Hannoveri tuletõrjeliit avaldas protesti sarnase otsuse vastu, kuid see jäeti tähelepanemata, sest tuletõrjujatest on enamus maalt, ja nimetatud kutseorganisatsioonil on suur kindlustusühing, mis pärast tema kõige odavamalt kindlustada võib. Ajakirjad ei tunnista sarnast otsust õigeks.

Schveits.

Rahvusvaheline tuletõrjete kongress peetakse tänavu 29. ja 30. juunil Luganos (Schveitsis) Tessini kantoni tuletõrjeliidu korraldusel.

P.-Ameerika Ühisriigid.

Pikne süüta, piksevihm kustutas.

Hiigla tulekahjud Põhja-Ameerika linnade äri- ja tööstuskeskkohtades korduvad. Nüüd teatavad välismaa ajakirjad pikemates erikirjutustes loodepoolses osas asuvas Montana osariigi pealinnas Helenas juhtunud tulekahjust ühes selle iseäralistest kõrvalnähtudest.

Nimelt läks öösel üle linna väga tugev piksevihm ja k. 1/23 ajal lõi pikne ärilinnaosa peauulitsa ääres asuvasse viletsasse hoonesse, milles kobvik asus. Linna tuletõrje — koosnev 16 palgalisest ja 30 vabatahtlikust mehest — jõudis autopritsiga pea kohale. Seks silmapilguks oli tuli juba laienenud naabermaja „Granite Block“ peale, mis oli korralik ehitus ja milles asusid ärid. Kohe alarmiti vabatahtlikud ja teine autoprits, sest esimene salk oli jõuetu tule sumbutamiseks. Ühtlasi tuli abi saamisel üks osa tuletõrjujaid saata kaugemal asuvasse Rodney uulitsale, kus pikne oli ühte elumaja lõõnud. Siin kustutati tuli kohe ära. Kuna sel ajal aga suurema tulekahju kustutamiseks väike meeskond oli, siis laienes tuli veelgi ja süütas suurema kaubamaja — New-York Store. Suitsumaskide abil püüti ruumidesse tungida, kuid peagi oldi sunnitud sellest tööst loobuma, sest üleval langesid vaheseinad ja laed juba alla. Tuletõrjujad ei saanud päästa isegi voolikuid, vaid need põlesid ära, kuna nad ise õnnelikult välja pääsesid. Varsti selle järele langesid hoone seinad kokku. Seega ei jäänud muud üle, kui torujuhte vahiposti määrata ja tulemere piirkonnas olevat hoonete kvartaali oma saatuse hooleks jätta. Veevärk suurendas veerõhumist 27 atmosfäärini ja 12 jämedajoalise voolikuga püüdsid tuletõrjujad tule edasilaienemist ära hoida. Tuli möllas kuuel ärihoonel. Teade kohutavast tuleõnnetusest jõudis varsti ka naaberlinnadesse, kust tuletõrjujad oma abi pakkusid, kuid Helena linna tuletõrje juht ütles pakutavast abist tänuga ära, sest vahepeal oli linnast uus piksevihma hoog üle läinud, mis suurt tulemerd lämmatada aitas, ja ka tuul oli sihti muutnud. Kui hommikuks tuli kustutatud oli, polnud õnnetuskohal peale kokkuvarisenud kivimüüride ja prüghunnikute muud päästetavat. Hoonetes olid äride müügi-, ladu- ja bürooruumid. Hooned olid 3—5-kordsed. Kuigi välismüürid kivist, oli hoonete sisemuses igatahes rohkesti puud, et tuli nii kiiresti levida võis.

Kahju hlnnatakse ühe miljoni dollari peale.

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

Vastutav toimetaja

A. PIRKER

„Tuletõrje Teadete“ sisu 1928 a. (6. aastakäik).

Kirjutused ja teated.

Ahlmanni, A., Paidest lahkumisel	136	Lõpp tulesüütamistele	166
Ameerika tuletõrje elust	141, 158, 191	Maavalitsuste toetus tuletõrjele	181
Ametite jaotus tulet. liidus	181	Manalasse varisenuid 1927 a.	4, 22
Balti tulet. liitude liit	185	Mis teha tuleõnnetuse puhul	39
Breslau loengutest	117	Milline tuletõrje on parim?	40
Dräger, B. †	32	Mundrite ühtlustamise kava	59
Einbundile, K., kõrgem hoolsusmärk	5, 12	Mitmesugust	192
Enne pritsimaja, siis prits	32	New Yorgi tuletõrjest	43
Erglis, A. †	133	Normaalpõhikirja ei või üh. asutajad muuta	13
Filmi põlemine filmivabrikus	165	Normaalpõhikirja muutmise kava	91
Hiigla tulekahju Ameerikas	105	Noorsugu võitlusesse tulikahjudega	141
Hoolsusmärgi saajad 50, 69, 82, 110, 141, 146, 185		Paraadi vastuvõtmisest	32
Jgasse majapidamisse tulekustutusabi- nõud	149	Peamees ja tema autoriteet	161, 177
Igasse valda tuletõrje	81	Peameeste päev 9. juunil	51, 87
Inglise tuletõrje elust	16, 158	Peamehe ja esimehe tegevuspiiridest	162
Järva maavalitsus ja tulet. korraldus	21	Peamehe valimisest	108
Kabuhirm on tulet. kurjem vaenlane	171	Petseri maak. tuletõrje kongress	62
22.000 tuletõrjuja pidupäevadest	99	Philadelphia tuletõrje minevikus	157
Katusepapi tulekindlusest	70, 190	Pidude registreerimine tempelm. vaba	75
Keelelisi märkuseid	75	Pikse kelmusi	125
Kehalise kasvatuse kursused Sileesias	41	Pilvelõhkujad ei ole tulekindlad	121
Kiituskirjade asemele hõbemedalid	12	Pirker, A. 35 a. tuletõrjes	67
Kindlustamine kasvab	63	Poola tuletõrje elust	158
Kindlustusseltside ülesanded tuletõrje alal	49	Punga, A. 10 a. Tartu tulet. peamees	118
Koosoleku-kord	155	Puukonstruksioonid tööstus-ehitustele	170
Kopli tuletõrje ühing	154	Puu rauast tulekindlam	15
Kulje vabatahtlik tuletõrje	181	Raadio tuletõrje teenistuses	71
Kuresaare tuletõrjele suur pärandus	112	Rahulik meel on edu kindlustaja	173
Kustutatud tuli (jutt)	45	Rahvusvaheline tuletõrje nõukogu	128, 188
Kustutusvee kahjude vähendamisele	140	Rahvusvah. tulet. võistlus Turis	183
Kõrgem hoolsusmärk K. Einbundile	5, 12	Rehede põlemise „hooaja eel“	84
„ „ A. Pungale	12	Riikline toetus jaotatud	130, 148
„ „ C. Stockmarile	40	Riiklise toetuse suurendamist	112
Kõrgema hoolsusmärgi andmise kord	12	Rongikäik 60.000 osavõtjaga	127
Kõrgem tuletõrjetorn Euroopas	112	Rootsi tuletõrje elust	64, 158
Kümne aasta eest	18	„ uued pritsimajad	183
10-min. tulekahju	137	Saksamaa kindlustuss. tegevusest	94
Rüttekolded ehitatagu korralikult	9	Saksa riikline tuletõrjepäev	30
Laiuse tuletõrje 25. hällipäev	83	Saksa tuletõrjepäevalt	104
Leedu tuletõrje elust	15	„ „ elust	30, 96, 158, 190
Leningradi tuletõrje 125 a. juubel	173, 191	Schveitsi kindlustuskorraldusest	42
Lihula tuletõrjest	138	„ tuletõrje elust	96
Liidu juhatuse koosolek 12. jaan.	12	Seadke ahjud korda	114
„ peakoosoleku puhul	65, 129	Skarjatina tulet. uppumishädaohus	189
„ poolt antavatest märkidest	60	Soome tuletõrje „parlament“	109
Liidule edukas tegutsemine kindlus- tatud	163	Soome tuletõrje elust 15, 63, 76, 95, 125, 158, 190	
Läti tuletõrje elust	127, 143, 144	Soovid tuletõrjujaskonn. uueks aastaks	1
		Stockmar, C. 45 a. tuletõrjuja	40

Suitsumask Tartu tuletõrje lensalga	28	Tuletõrje liidu erakorr. koosol. ankeet	98
Sundkindlustuse kavatsus	62	" " " " 18. nov.	131, 163
Suure-Jaani tuletõrje 25 a.	63	" " koosolek 10. juunil . . .	51, 61, 89
Suviseid seiklusi (jutt)	79	" " aruanne	52, 74
Tallinna sadama tuletõrje sai lipu . . .	111	" " kassa aruanne	55
" tuletõrje sügismanööver	147	" " 10. a. juubel	24
Tartu tuletõrje 64 a.	23	" " lao inventuur	56
" " manööver 18. nov.	167	" " põhikiri	12, 36
Teemant, J. Rakvere tuletõrje auliige	25	" Teadete aruanne ja eelarve	54
"Tehniline linn", näitus	42	" peameeste päev 9. juunil . .	51, 87
Telefon käepäraseks	10	" näitus Eestis 1929 a.	24
Tempelmaksu asjus	75, 111	" " Tshehho-Slov.	30
Traktorid aurupritside veoks	41	" organisats. arv Eestis	41
Tuli sünnitab kõigest 10% kahju	136	" paraadi vastuvõtm.	32
Tule hävitustööst välismail	41	" peamees ja tema autoriteet	161
Tulekaitse kinodes	33	" -päeva edukaks kordamin. . .	97
Tulekaitse Roots 17. aastasajal	44, 77	" " korjand. aruanne	13, 187
Tulekaitsemaks Ameerikas	27	" " tagajärjed rahuldavad . .	131
Tulekaitsest Argentiinas	43	" ratsasalk	120
" " metsas	68	" rong Soomes	72, 158
Tulekindlate filmide tarvitamine	160	" toetamine kindlustuss. poolt	153
Tuletõrjujad sportima	131	" valmisoleku proovimisest . . .	6
Tulekindel riietus	15	" võistlus Itaalias	41, 128, 183
Tulekahjud detsembris 1927 a.	11	" ühingud ja kindlustuss. . . .	145
" " Eestis 1927 a.	26, 62	" ühingute maaga varust. . . .	111
" " jaanuaris 1928 a.	29	" ülesanded õhukaitse korrald.	152
" " Tallinnas 1927 a.	11	Tuleõnnetuste arv Ameerikas	43
" " Tartus 1927 a.	25	Turu tuletõrje 90 a.	108, 126
Tulekahjude kustutamise tehnikast	16	Tõrva tuletõrje uues kodus	8
Tulekahju Madridi teatris	154	Tyfon — häireaparaat	86
" " Berliini kaubamajas	186	Ungari tulet. juhtide ettevalm. . . .	190
" " postipeavalitsuse hoones	87	Uuel tööaastal	6
" " Tampere teatris	165	Vabariigi 10 aastapäeval	35
Tulekahjudest põuasuvel 60 a. eest	122, 142	Vabriku omanik avatles süütam. . . .	41
Tulekustutusabin. igasse majapidam.	149	Vana tuletõrjuja (jutt)	174
Tuletõrjeabinõud on tule kustut.	42	Veemuretsemisest tule kustut. maal .	168
" " -abin. asukoht, võrk	24	Viljandi tuletõrje 60 a	115
" " -abin. proovimine Turus	160	Välgutulekahjude tunnusm.	85
" " -asjandus Skandinaavias	133	Võitlusesse hooletusega!	113
" " Eesti iseseisvuse ajal	19	Võta õpetust tuleõnnet.	34
" " instruktori aruanne	57	Vene tuletõrje elust	96, 158
" " ja tulekindl. ülesanded	139	Õudne tulekahju Madriidis	154
" " juhtide kursus Soomes	181	Üler. tulet.-liidu põhikiri	36
" " -kooli Saksamaal ei ole	16		
" " kursused	15		
" " kursused töötuile	25		
" " -liidu eelarve 1928 a.	56		

Pildid

igas numbris.

Liidu laos on saadaval:

K. ROSENBAUERI

väiksem mootorprits 12 hob.-jõulise mootoriga.

Kaalub 100 klgr. (6 pd.) Hind 2000 kr.

Suurem mootorprits 16 hob.-jõulise mootoriga.

Kaalub 130 klgr. (umb. 8 pd.) H. 2900 kr.

ja

„VIKTORIA“, „REKORD“,
MEYER-HAGEN ja MAGIRUSE
mootorpritsid.

Töötamise jõud on kõigil peaaegu ühtlane, ainult Rosenbaueri ja „Viktoria“ pritsid on kaalult kergemad ja hinnalt odavamad. Teised on raskemad ja kallimad umbes 500 — 600 krooni tüki pealt.

Näha võib kõiki neid pritse Liidu laos
Tallinnas, Pikk tän. 43.

Telefon 5-79.

Liidu väljaandel ilmus broshüür

Tuleõnnetuste põhjused ja nende ärahoidmine.

Sisu: Õnnetused küünlaga. — Puud ja söed. — Tuletikud, paberossid ja sigarid. — Petroleum. — Bensiin — Püritus. — Toimimine õnnetuse korral petroleumi, bensiini ja püritusega. — Elekter. — Piksest ja piksekaitsest. — Tulikahjud isesüttimisest. — Metsapõlemised. — Veetagavarade hoidmisest. — Toimimisest tulikahju ajal. — Mõni sõna tuleõrjest. — Tule vastu kindlustamine.

Saadaval Liidu laos Tallinnas, Pikk tän. 43. Suurel arvul tellides 5 senti eks.

Hinnakiri

Üleriiklise tuletõrjeliidu laos olevate tuletõrjeabinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 5-79.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Adjutandi-paelad, suured . . . tk.	11.—	Signaal-pasunad, suured . . . tk.	5.25
Faklid, petroleumi, vasest . . . "	5.50	" " mitmes suuruses	1.50,
Haakredel . . . "	53.—	" " " "	180, 4.50
Häire kell 16 kilogr. raske . . . "	40.—	" " " "	5.—
Hüdropult vasest . . . "	25. ja 36.—	" " 180/mm. 2 hääli . . . "	4.25
" " mitmes suuruses . . . "	24.—60.—	Tulekahju teatamiskoha sildid . . . "	1.50
Isoleer-tangid . . . "	2.50	Turva prits Nr. 4 (hüdropult) plek . . . "	38.—
Karabiiner suur . . . "	4.25	Tärnid, pagunid, suured, kullat. . . "	—50
" " keskmine . . . "	2.50 ja 3.75	" " väikesed, hõbet. . . "	—35
" " väike . . . "	—90	" " jaoskonna I—V, R. W. . . "	—28
Karguprits . . . "	60.—	Auto-märgid . . . "	—60
Kiivrid meeskonnale . . . "	8.50, 10, 13.	Tõrvikud . . . "	—85
" " ronijatele . . . "	12.—	Vektorjuhe 2" vindiga ehk Storz . . . "	20.—
" " ülematele . . . "	17.—	" " 2 1/2 Storz . . . "	20.—
" " peamehele . . . "	18.—	Voolikud-spiraali 38 mm (1 1/2) meet. . . "	6.50
Kiivri embleem . . . "	2.—	" " 44 " (1 3/4) " . . . "	7.50
" " roset . . . "	.50	" " 52 " (2) " . . . "	8.—
Kirves, paraadi . . . "	20.—25.—	" " 57 " (2 1/4) " . . . "	9.—
" " töömehe, varreta . . . "	3.50	" " 63 " (2 1/2) " . . . "	12.—
" " " varrega ja vask-rõngaga . . . "	8.—10.—	" " 74 " (3) " . . . "	15.—
Kirve-tupp nahast . . . "	2.25	" " 88 " (3 1/2) " . . . "	18.—
" " vask . . . "	4.—	" " väljaviske . . . "	
Kukla-kaitsed . . . "	2.50	" " 32 mm (1 1/4) . . . "	1.35
Kummirõngad 2" . . . "	—20	" " 38 " (1 1/2) . . . "	1.60
" " 2 1/2 . . . "	—25	" " 44 " (1 3/4) . . . "	1.75
" " 3" . . . "	—35	" " 52 " (2") kuni 12 atm. . . "	1.90
Käesidemed juhatusel liikmetele . . . "	20.—22.—	" " 52 " (2") " 25 atm. . . "	2.10
Lipuvarda kullatud otsad . . . "	20.—25.—	" " 57 " (2 1/4) " 12 " . . . "	2.40
Mundri-nõõbid suured — kullatud . . . "	—10	" " 63 " (2 1/2) " 12 " . . . "	2.50
" " — kuldamata . . . "	—8	" " 70 " (2 3/4) kuni 25 atm. . . "	2.75
" " väiksed — kullatud . . . "	—8	" " 74 " (3") " 12 " . . . "	3.00
Rinnamärgid väiksed, kuld ja hõbe . . . "	—75	Vooliku parand. nõõbid, vasest tk. . . "	—30
Liidu-märgid, hõbetatud, . . . "		" " riie meeter . . . "	1.50
" " juhatusel liikmetele . . . "	1.50	" " lappim. klam. 38 mm (1 1/2") tk. . . "	—90
" " bronks, lihtliikmetele . . . "	1.50	" " " 44 " (1 3/4") " . . . "	1.—
Teenistus-märgid, kõik aastad . . . "	1.50	" " " 52 " (2") " . . . "	1.10
Hoolsus-märgid, I klassi rist . . . "	5.50	" " " 63 " (2 1/2") " . . . "	1.25
" " II hõbe . . . "	3.50	Vööd meeskonnale . . . tk. . . "	4.25
" " III. . . "	2.50	" " " voodriga . . . tk. . . "	6.—
Medal, hõbe . . . "	2.50	" " " voodri ja rõngaga . . . tk. . . "	10.—
" " kuld . . . "	2.75	Vöö-riie . . . meeter . . . "	1.50
Mütsi-märgid, kullatud . . . "	—40	Vöörõngad vask . . . tk. . . "	3.75
Nõõrid ronijatele . . . "	8.50	Ambrid-puldaniist . . . "	3.25
Nõõrredel 8 sülda . . . "	55.—	Ühend. vindiga 32 mm (1 1/4) . . . "	7.50
Pootshaagid . . . "	2.40—	" " 38 " (1 1/2) . . . "	7.75
" " narulised . . . "	6.—	" " 44 " (1 3/4) . . . "	8.—
Redelid 3-järgulised . . . "	65.—180.—	" " 52 " (2") . . . "	8.50
		" " 57 " (2 1/4) Storz . . . "	8.—
		" " 63 " (2 1/2) . . . "	15.—
		" " 74 " (3) . . . "	19.—

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laost vöörastele ei müüda.